

“Serbia on kõigile nähtavalt tõestanud, et teie tee on Euroopa Liiduga ühinemise tee ning Serbia järjekindlus ja pühendumus selle eesmärgini jõudmisel on austust ja tunnustust vääriv,” ütles Belgradi ametlikule visiidile saabunud president Toomas Hendrik Ilves kohtumisel Serbia riigipea Boris Tadić’iga.

Serbia märkimisväärset edasiminekut kinnitab ka Euroopa Komisjoni eiline eduraport. President Tadić nimetas Euroopa Liidu liikmelisust oma riigi strateegiliseks eesmärgiks.

“Nüüd vajab Euroopa Liit lähenemises Serbiale uue sammu astumist – oleks aeg hakata täitma Serbiaga mullu kevadel sõlmitud stabilisatsiooni- ja assotsiatsioonilepingut, mida Serbia juba ühepoolselt teeb ning nüüd on järg Euroopa Liidu liikmesmaade parlamentide ja valitsuste käes,” ütles Eesti riigipea. “Serbia koostöö rahvusvahelise tribunliga sõjakurjategijate tabamiseks on järjest paranenud. Eesti leiab, et Serbia võiks liikuda Euroopa Liiduga ühinemisel jõuliselt edasi.”

Ka suur osa ühenduse liikmesriike on seda meelt, et Radovan Karadžić’i tabamise järel eelmise aasta suvel võiks alustada Serbiaga sõlmitud stabilisatsiooni- ja assotsiatsioonilepingu elluviimist.

“Mul on hea meel Euroopa Komisjoni otsuse üle esitada ühenduse nõukogule ja parlamendile ettepanek viisavabaduse andmiseks Serbiale koos Makedoonia ja Montenegroga, Eesti on seda alati tugevalt toetanud,” ütles president Ilves. “Komisjoni otsus näitab ühelt poolt teie edulugu ning teisalt kinnitab, et Serbial on Euroopa Liidus palju sõpru ja teie ratsionaalne ja pragmaatiline tegevus lisab toetust veelgi, see näitab meie vastastikust koosmeelt ja usaldust.”

Presidentide Ilvese ja Tadić’i kohtumisel räägiti ka olukorrast Lääne-Balkanil.

“Selle piirkonna stabiilsus on osa kogu Euroopa ja nagu me teame, ka osa hoopis laiemast stabiilsusest,” sõnas Eesti riigipea, avaldades muret arengute pärast Bosnias ja Hertsegoviinas, kus kogukondade vaheline suutmatuse riigi poliitilises tulevikus ning edasistes reformides kokku leppida on kahtlemata väärt rahvusvahelise üldsuse kontsentreeritud tähelepanu.

Eesti ja Serbia riigipead nimetasid oma riikide suhteid usalduslikeks, rõhutades samas majandus- ja kaubandussidemete suuri arenguvõimalusi.

"Serbia on juba praegu Lääne-Balkanil Eesti suurim kaubanduspartner," ütles president Ilves, kelle sõnul peaks siin kasu olema hiljuti sõlmitud Eesti-Serbia topeltmaksustamise vältimise lepingust.

"Mitmed Eesti edukad ettevõtted kaaluvad võimalusi Serbia turule sisenemiseks," lisas president Ilves. "Nii tunneb Viru Keemia Grupp tõsist huvi Serbia põlevkivi vastu ja teeb koostööd Belgradi Ülikooliga."

President Tadić nimetas seda oluliseks ja perspektiivseks partnerluseks, mis on tihedalt seotud energiajulgeolekuga.

Ka mitmed Eesti infotehnoloogiafirmad otsivad võimalusi Serbias tegevuse alustamiseks ja näiteks Webmedia on juba Belgradis oma esinduse avanud.

President Ilves kõneles kohtumisel Eesti e-valitsemise ja e-valimiste kogemusest. Ta tutvustas Serbia riigipeale Eestis väljatöötatud unikaalset tarkvaralahendust X-tee, mis toob kodanikud riigile lähemale, muudab riigi toimimise efektiivsemaks ja kodanike suhtlemise riigiga hõlpsamaks. Eesti on valmis kinkima Serbiale X-tee baastehnoloogia.

"Eesti spetsialistid on valmis koostööks Serbia partneritega süsteemi juurutamisel, et kohanda X-tee Serbia vajadustele vastavaks, mis tähendab ka kohalike ekspertide koolitamist," ütles Eesti riigipea.

President Ilves, kes esimese Eesti riigipeana külastab Serbiat, kohtub ka Serbia parlamendi spiikri *Slavica Đukić Dejanović*'i ja peaministri Mirko *Cvetković*'iga. ning esineb Belgradi raekojas loenguga "Euroopa Liidu edasine laienemine – Eesti õppetunnid".

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229